

Radikal

6 NISAN 2009 PAZARTESİ - YIL: 13 - SAYI: 4559 - 50 Kr (Kıbrıs lirası 1.5 TL)

http://www.radikal.com.tr

Türkiye'de krizin altı aylık faturasası: Net 385 bin 16 kişi işini kaybetti

✓ ISMMMO'nun çalışmasına göre, 2008'in ikinci yarısından Ocak 2009'a kadar net 385 bin 16 kişi işsiz kaldı. Bu dönemde 45 bin 398 kişi de istihdam edildi

✓ En çok işçi çıkaran kent 113 bin 112 kişiyle İstanbul, kapanan işyeri sayısında Muğla 2 bin 685 ile ilk sırada, Şanlıurfa ise 4 bin 110 kişiyle en çok istihdam yaratan il

İSTANBUL - İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Uzmanlar Odası (İSMMMO) krizin illerdeki işsizlik bilançosunu açıkladı. Buna göre, krizin yoğun olarak yaşanmaya başladığı 2008 yılının ikinci yarısından Ocak 2009'a kadar iller bazında toplam istihdam kaybı 430 bin 414 kişiye ulaştı.

Sorunlu dönemde 45 bin 398 kişi işsiz kaldı. Bu dönemde en çok işçi çıkaran kent 113 bin 112 kişiyle İstanbul oldu. Şanlıurfa ise krize rağmen Haziran 2008'den bu yana yarattığı 4 bin 110 kişilik istihdamla bu dönemde en çok istihdam yaratan oldu. Bu dönemde toplam 45 bin 398 kişi de istihdam edildi.

Rakamlar büyüdü

İSMMMO'nun Sosyal Güvenlik Kurumu verilerinden çıkarılanatazık hazırladığı 'Krizin illerdeki işsizlik bilançosu' raporuna göre, Türkiye genelinde bina inşaatı alanında Ekim 2008'de 808 bin 545 kişi çalışırken, atalıkta bu alanda çalışanların 75 bin 474'ü işsiz kaldı. Kriz sadece çalınan değil işyerlerini de vurdu. Haziran 2008-Ocak 2009 arasında ülke genelinde 26 kentte 10 bin 400 işyeri kapandı. 2 bin 685 işyerinin kapanışlığı turizm kenti Muğla ilk sıraya yerleşti.

Antalya ikinci sırada

Hazirandan bu yana en fazla istihdam kaybı 113 bin 112 kişiyle İstanbul'da yaşandı. Bu kentte, 90 bin 263 kişilik kayıpla turizm kenti Antalya, 45 bin 352 kişiyle de Muğla izledi. Haziran-azalık döneminde otomotivün nabızının attığı kentlerden Bursa'da 31 bin 727 kişi işini kaybetti.

Bursa, bu kayıpla dördüncü sıraya yerleşirken, bir diğer sanayi kenti Kocaeli 15 bin 842 kişilik kayıpla yedinci sırada yer aldı. İzmir ve Ankara, altı ayda en çok işçi çıkartılan beşinci ve altıncı kentler oldular. Tekstil sanayinin gücü kenti Denizli de Anadolu sanayisinin yükselen kenti Kayseri de işsizlik konusundaki üst sıralarda yer aldı. Beşinci verilere göre en az istihdam kaybı ise 12 kişiyle Adana'da meydana geldi.

38 kentte istihdam arttı

Krizin etkisinden 38 kent istihdam artmasını başardı. Kamu, özel ve mesleki çalışanları kapsayan verilere göre, istihdam yaratan kentlerin önemli kısmını Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile Karadeniz'de yer aldı. Şanlıurfa krize rağmen Haziran'dan bu yana yarattığı 4 bin 110 kişilik istihdamla ilk sırada yer aldı.

Şanlıurfa'yı 3 bin 432 kişiyle Gaziantep, 3 bin 75 kişiyle Osmaniye, 2 bin 567 kişiyle Mardin

Geçen ay, işsiz kalan ve iş bulamayan binlerce genç, yurdun çeşitli yerlerinden sanayinin başkenti Kocaeli'ne akın etti. Belediye'nin açtığı 250 kişilik istihdam için uzun kuyruklar oluşturmuştu.

1000 kişinin istihdamında

İl	İstihdam
İstanbul	113.112
Antalya	90.263
Muğla	45.352
Bursa	31.727
İzmir	29.963
Ankara	20.800
Kocaeli	15.842
Tekirdağ	9.734
Kayseri	4.532
Aydın	8.537
Denizli	7.532
Eskişehir	5.609
Balıkesir	4.935
Mersin	4.229
Sakarya	4.188
Manisa	4.108
Adana	2.720
Sivas	2.453
Çanakkale	2.369
Konya	2.224
Çorum	2.073
Kırklareli	1.997
Rize	1.509
Tokat	1.480
Düzce	1.242
Erzurum	1.092
Bilecik	1.037

En çok darbe yiyen inşaatçı yara büyük

İç piyasada önce inşaat sektörü darbeyle yendi. Turizm, krizin yanı sıra mesleki gelişmelerin de etkisiyle sarıladı. Uzun süreli dünyadaki ucuz hammaddeler ve işçiler nedeniyle zorlanan tekstil sektörü ihracattaki daralma nedeniyle bir darbe daha aldı. Metal ve metal ürünlerine dayalı sektörler de ağır hasarlıları başına yerleşti. Küresel krizin kendini illerde işyeri kapatmaya başladığı 2008 Ekim ayında Türkiye genelinde bina inşaatı alanında 308

bin 545 kişi çalışırken, Aralık'ta bu alanda çalışanların 75 bin 474'ü işyerinin tasarruf, fırsat ya da finansman bulamaması nedeniyle işsiz kaldı. Aralık'ta bina inşaatı alanındaki istihdam 785 bin 356 kişiye geriledi. SGK'nın sunmasına göre ekim ve aralık dönemlerinde 'bina ve çevre düzenleme' faaliyetlerinde işsiz kalanların sayısı ise 39 bin 571 olarak gerçekleşti. Krizin ne kadar süreceği ve Türkiye'yi ne kadar etkileyeceği konusunda belirsizlik

artıkça işsiz sayısı da yükselmeye başladı. SGK'nın verilerine göre 2008 Aralık ayı sonunda 99 faaliyet alanında çeşitli nedenlerle işsiz kalanların sayısı 403 bin 812 kişiye ulaştı. Ancak, başta kamu sektörü olmak üzere bazı sektörlerdeki personel ihtiyacı 83 bin 390 kişilik istihdam yarattı. Aralık ayına göre net işsizlerin sayısı 320 bin 422'ye indi. Diğer bir ifadeyle 2008'de ekim, kışım ve aralık olmak üzere üç aylık sürede 320 bin kişi işsiz kaldı.

İç piyasada önce inşaat sektörü darbeyle yendi

İç piyasada önce inşaat sektörü darbeyle yendi. Turizm, krizin yanı sıra mesleki gelişmelerin de etkisiyle sarıladı. Uzun süreli dünyadaki ucuz hammaddeler ve işçiler nedeniyle zorlanan tekstil sektörü ihracattaki daralma nedeniyle bir darbe daha aldı. Metal ve metal ürünlerine dayalı sektörler de ağır hasarlıları başına yerleşti. Küresel krizin kendini illerde işyeri kapatmaya başladığı 2008 Ekim ayında Türkiye genelinde bina inşaatı alanında 308

İSMMMO Başkanı Yahya Arkan, verileri ilişkin değerlendirmesinde, krizin 2008 yılının ikinci yarısından sonra Türkiye'de de etkisini hissettirmeye başladığını kaydederken, hükümetin geç de önlemler alma çabasına karşın istihdamın korunması için teşviklerin yeterli olmadığını belirtti.

Eylül 2008'de hazırladıkları raporda istihdamın üzerindeki yükü sok vergi ve prim yüküne düşüktektiklerini anımsatan Arkan, "Kriz gelince, işsizlik artacak, önlemler alınmaz demedik. Başladıkları temel önlemler istihdam üzerindeki yükü azaltılmasına olmalıdır. Teşviklerin istihdam konusuna bağlanmaması, çalışan üzerindeki vergi yükünün azaltılması hâlâ büyük önem taşıyor" dedi.

İstihdamdaki yükler...

İç piyasada önce inşaat sektörü darbeyle yendi. Turizm, krizin yanı sıra mesleki gelişmelerin de etkisiyle sarıladı. Uzun süreli dünyadaki ucuz hammaddeler ve işçiler nedeniyle zorlanan tekstil sektörü ihracattaki daralma nedeniyle bir darbe daha aldı. Metal ve metal ürünlerine dayalı sektörler de ağır hasarlıları başına yerleşti. Küresel krizin kendini illerde işyeri kapatmaya başladığı 2008 Ekim ayında Türkiye genelinde bina inşaatı alanında 308

Sektörlere göre istihdam kaybı

Bina inşaat	75.474
Ölçe ve çevre düzenleme	39.571
Konaklama	30.605
Kumar ve müstakem bahis	25.819
Metal ürün imalatı	20.073
İdari dayanıklılık	15.654
Metalik olmayan ürün	14.646
Tekstil ürünleri imalatı	12.015
Giyim eşyaları imalatı	11.182
Veterinerlik	11.106
Bina dışı yapı inşaatı	10.190
Bilgisayar tamirleri	9.790
Gıda ürünleri imalatı	9.631
Diğer hizmet faaliyetleri	9.119

den Arkan, bundan sonra işletmelerle dönük hem girdi hem de vergisel teşvik uygulamalarında istihdam konusundaki yanı sıra, istihdam üzerindeki vergi prim yükünün hafifletilmesi gerektiğini söyledi. (11.04.09) (11.04.09)